

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KONTROLIERIUS

Gedimino pr. 56, LT-01110 Vilnius, tel. 8 706 65100, faks. 8 706 65138, el. p. augustinas.normantas@lrs.lt

Socialinės apsaugos ir darbo ministrei
Algimantai Pabedinskienei

2013-10-02 Nr. 4D-2013/1-1204/3D- *2732*

DĖL PAŽYMOŠ PATEIKIMO

Siunčiame Seimo kontrolieriaus 2013-10-01 pažymą Nr. 4D-2013/1-1204 „Dėl skundo prieš Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministeriją“.

PRIDEDAMA. Seimo kontrolieriaus pažyma, 2 lapai (4 puslapiai)

Seimo kontrolierius

Augustinas Normantas

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KONTROLIERIUS

PAŽYMA DĖL SKUNDO PRIEŠ LIETUVOS RESPUBLIKOS SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTERIJĄ

2013-10-02 Nr. 4D-2013/1-1204
Vilnius

I. SKUNDO ESMĖ

1. Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierius gavo (toliau vadinama – pareiškėjas) skundą dėl Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau citatose ir tekste – SADM) administracijos pareigūnų veiksmų (neveikimo), neteikiant atsakymo į jo prašymą.

2. Pareiškėjas skunde nurodo:

2.1. „2013-04-10 SADM [...] pateikiau prašymą „Dėl informacijos pateikimo, susijusios su mano asmens duomenų tikrinimu per Socialinės paramos šeimai informacinę sistemą“. 2013-04-11 gavau SADM Dokumentų valdymo skyriaus patvirtinimą, kad mano „laiškas gautas ir užregistruotas 2013-04-11, Nr. PL-1059“ (šios ir kitų citatų kalba netaisyta).

2.2. „Per teisės aktų nustatyta terminą negavęs netgi tarpinio atsakymo, 2013-06-19 prašiau nurodyti asmenį, atsakingą už informacijos man pateikimą. 2013-06-28 gavau SADM Informacinių technologijų skyriaus vedėjo Stasio Puzo paaiškinimą el. paštu dėl vėluojančio atsakymo [...]: „Norėčiau informuoti, kad dar nesu gavęs raštu atsakymų iš Kauno m. savivaldybės ir įmonės, tuo metu vykdžiusios SPIS sistemos priežiūrą (turiu tik dalies žodinius paaiškinimus). Kai tik gausime informaciją iš jų raštu, tik tuomet galėsime pateikti atsakymą į Jūsų užduotus klausimus. Atsiprašau už gana ilgą nagrinėjimą.“

2.3. „Praėjus dar daugiau kaip 50 dienų nuo 2013-06-28, atsakymo iki šiol nesulaukiau, nepaisant to, kad per šį laikotarpį telefonu daugybę kartų teiravausi ir sulaukdavau tik pažadų, kad atsakymas netrukus bus, nes jau ir reikiami bei laukti atsakymai gauti. Pagal paskutinį patvirtinimą atsakymą turėjau gauti iki 2013-08-01. Deja, nors šiandien jau 2013-08-12, tačiau atsakymo vis dar negavau.“

3. Pareiškėjas prašo Seimo kontrolieriaus: „atlikti tyrimą dėl SADM pareigūnų piktnaudžiavimo ir biurokratizmo nagrinėjant mano 2013-04-10 prašymą „Dėl informacijos pateikimo, susijusios su mano asmens duomenų tikrinimu per Socialinės paramos šeimai informacinę sistemą“ ir nepateikiant man atsakymo teisės aktų nustatyta tvarka (praėjus daugiau nei 4 mėnesiams nuo prašymo pateikimo).“

II. TYRIMAS IR IŠVADOS

Skundo tyrimui reikšmingi faktai

4. Siekdamas išsiaiškinti skunde aprašytus faktus, Seimo kontrolierius 2013-08-21 raštu Nr. 4D-2013/1-1204/3D-2367 kreipėsi į Socialinės apsaugos ir darbo ministrę Algimantą Pabedinskiene, prašydamas pateikti išsamius ir teisės aktais pagrįstus paaiškinimus dėl skundo teiginių, reikalingus pareiškėjo skundo nagrinėjimui ir SADM pareigūnų veiklos (neveikimo) juridiniam vertinimui, taip pat motyvuotai paaiškinti, dėl kokių priežasčių pareiškėjo 2013-04-10 prašymas nebuvo išnagrinėtas per 20 darbo dienų nuo jo gavimo SADM bei dėl kokių priežasčių pareiškėjas nebuvo informuotas apie prašymo nagrinėjimo pratęsimo priežastis; informuoti, ar, elektroniniu paštu 2013-06-19 gavus pareiškėjo skundą dėl atsakymo nepateikimo, buvo pradėta administracinė procedūra, o jeigu nebuvo, tuomet motyvuotai paaiškinti dėl kokių priežasčių.

Pažymėtina, kad Seimo kontrolierius, siekdamas išspręsti skunde keliamą problemą gera valia, atkreipė SADM dėmesį į tai, kad tuo atveju, jeigu iki atsakymo Seimo kontrolieriui pateikimo termino pabaigos skundžiamos aplinkybės išnyks arba skunde keliamos problemos bus išspręstos gera valia, tuomet apie tai informuoti Seimo kontrolierių, pateikiant aplinkybių išnykimą arba problemų išsprendimą pagrindžiančius dokumentus.

5. Socialinės apsaugos ir darbo ministrė A. Pabedinskiene 2013-09-09 raštu Nr. (7.6-72)SD-6189 Seimo kontrolieriui pateikė toliau nurodytą informaciją, pagrįstą pridėtų dokumentų kopijomis.

5.1. „Pilieitis [redacted] prašyme kreipėsi į ministeriją dėl galimai neteisėto asmens duomenų tvarkymo Socialines paramos šeimai informacinėje sistemoje (toliau – SPIS), kuri 2009 m. rugpjūčio 10 d. galimai įvykdė Kauno miesto savivaldybės darbuotoja Ana Sudžiuvienė. Gautą raštą nagrinėti pradėjo ministerijos Strateginės analizės skyriaus vedėjo pavaduotojas Mečislovas Ignatavičius, vėliau (2013-04-16) raštas buvo perduotas nagrinėti Informacinių technologijų skyriaus vedėjui Stasiui Puzui – SPIS sistemos saugos įgaliotiniui. Ministerija tiek pagal technines sistemos charakteristikas, tiek pagal Bendrųjų elektroninės informacijos saugos valstybės institucijų ir įstaigų informacinėse sistemose reikalavimų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997 m. rugsėjo 4 d. nutarimu Nr. 952, 17.1.1 punktą, nurodanti, kad saugos įgaliotinis negali atlikti administratoriaus funkcijų, negalėjo pati išnagrinėti pareiškėjo prašymo. Prašymui nagrinėti būtina informaciją galėjo suteikti tik vietiniai SPIS savivaldybių administratoriai (nagrinėjamu atveju – Kauno miesto savivaldybės administratorius). Nagrinėjant prašyme nurodytas aplinkybes, telefonu buvo aiškintasi su Kauno miesto savivaldybe ir SPIS sistemą tuo metu prižiūrėjusia įmone UAB „Nevda“. Išsiaiškinus aplinkybes ir apie jas informaciją galinčius suteikti asmenis, 2013-07-16 buvo išsiųsti oficialūs raštai [...]. Ministerija, gavusi atsakymus į šiuos raštus (iš Kauno miesto savivaldybės administracijos gautas 2013-08-02, o iš UAB „Nevda“ gautas 2013-08-17) ir pakartotinai patikrinusi gautą informaciją, galėjo atsakyti pareiškėjui.“

5.2. „SPIS yra viena iš sudėtingiausių sistemų Lietuvoje. Ją tvarko 63 skirtingo pavaldumo tvarkytojai: 60 savivaldybių, ministerija ir Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba prie SADM (viso 4000 sistemos vartotojų). Ministerijos specialistai negali duoti tiesioginių nurodymų ištirti ar pateikti duomenis savivaldybių specialistams, o tiesioginio priėjimo prie duomenų, būtinų prašymui išnagrinėti, neturi. Prašyme minimi įvykiai įvyko labai seniai, beveik prieš 4 metus, per tą laiką SPIS buvo keičiama, tobulinama, todėl jų tyrimas buvo sudėtingas. Pareiškėjas ne kartą apie tyrimo eigą buvo informuotas telefonu ir elektroniniu paštu.“

5.3. „2013-06-19 elektroniniu paštu gavus pareiškėjo skundą dėl atsakymo nepateikimo, Bendrųjų reikalų departamento direktorius nurodė parengti vėluojantį atsakymą nedelsiant [...].“

5.4. „[...] ministerija, išnagrinėjusi piliečio [redacted] prašymą, gautą 2013-04-11 prašymą Nr. PL-1059, atsakė jam 2013-08-23 raštu Nr. (7.6-72) SD-5899 „Dėl informacijos pateikimo,

susijusios su asmens duomenų tikrinimu per socialinės paramos šeimai informacinę sistemą“ [...].“

Tyrimui reikšmingos Lietuvos Respublikos teisės aktu nuostatos

6. Seimo kontrolierių įstatymo:

22 straipsnis – „1. Seimo kontrolierius, atlikęs tyrimą, priima sprendimą: [...] 3) nutraukti skundo tyrimą, [...]. 3. Skundo tyrimas nutraukiamas, jei tyrimo metu išnyksta skundžiamos aplinkybės arba, tarpininkaujant Seimo kontrolieriui, skunde keliamos problemos išsprendžiamos gera valia, taip pat kitais šio įstatymo nustatytais atvejais.“

7. Viešojo administravimo įstatymo:

19 straipsnis – „1. Administracinė procedūra – pagal šį įstatymą viešojo administravimo subjekto atliekami privalomi veiksmai nagrinėjant asmens skundą ar pranešimą apie viešojo administravimo subjekto veiksmais, neveikimu ar administraciniais sprendimais galimai padarytą asmens, nurodyto skunde ar pranešime, teisių ir teisėtų interesų pažeidimą ir priimant dėl to administracinės procedūros sprendimą. [...].“

21 straipsnis – „1. Pagrindas pradėti administracinę procedūrą yra: 1) asmens skundas; [...].“

8. Vyriausybės 2007-08-22 nutarimu Nr. 875 patvirtintų **Asmenų prašymų nagrinėjimo ir jų aptarnavimo viešojo administravimo institucijose, įstaigose ir kituose viešojo administravimo subjektuose taisyklių:**

24 punktas – „Asmens prašymas, pateiktas elektroniniu būdu ir pasirašytas elektroniniu parašu, prilyginamas prašymui raštu.“

30 punktas – „Asmenų prašymai turi būti išnagrinėti per 20 darbo dienų nuo jų gavimo institucijoje.“

31 punktas – „Jeigu prašymo nagrinėjimas susijęs su komisijos sudarymu, posėdžio sušaukimu ar kitomis organizacinėmis priemonėmis, dėl kurių atsakymo pateikimas asmeniui gali užsitęsti ilgiau kaip 20 darbo dienų nuo prašymo gavimo institucijoje, institucijos vadovas per 15 darbo dienų nuo prašymo gavimo turi teisę pratęsti šį terminą dar iki 10 darbo dienų. Likus ne mažiau kaip 5 darbo dienoms iki šių Taisyklių 30 punkte nustatyto termino pabaigos, institucija išsiunčia asmeniui pranešimą raštu (arba elektroniniu paštu, jeigu prašymas pateiktas elektroniniu būdu), nurodydama prašymo nagrinėjimo pratęsimo priežastis.“

Tyrimo išvados

9. Skundo tyrimo metu, tarpininkaujant Seimo kontrolieriui, skunde keliamos problemos buvo išspręstos gera valia – SADM 2013-08-23 raštu Nr. (7.6-72)SD-5899 atsakė pareiškėjui į jo 2013-04-10 prašymą. Atsižvelgiant į tai, kad Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 3 dalyje numatyta, jog skundo tyrimas nutraukiamas, jei tyrimo metu išnyksta skundžiamos aplinkybės arba, tarpininkaujant Seimo kontrolieriui, skunde keliamos problemos išsprendžiamos gera valia, pareiškėjo skundo tyrimas yra nutraukiamas.

10. Tačiau Seimo kontrolierius pažymi, kad, nors skunde kelta problema tarpininkaujant Seimo kontrolieriui SADM buvo išspręsta gera valia, būtina atkreipti dėmesį į tai, kad:

10.1. pareiškėjas prašymą SADM pateikė 2013-04-10 ir šis prašymas, vadovaujantis teisės aktų nuostatomis (pažymos 8 punktas), turėjo būti išnagrinėtas per 20 darbo dienų, o tuo atveju, jeigu buvo būtina pratęsti jo nagrinėjimo terminą, per 15 darbo dienų nuo prašymo gavimo SADM turėjo teisę pratęsti šį terminą dar iki 10 darbo dienų apie prašymo nagrinėjimo pratęsimo priežastis raštu informuodama pareiškėją. Pažymėtina, kad SADM, Seimo kontrolieriui pateikusi informaciją, kad „pareiškėjas ne kartą apie tyrimo eigą buvo informuotas telefonu ir elektroniniu paštu“ (pažymos 5.3 punktas) tai įrodančių duomenų nepateikė;

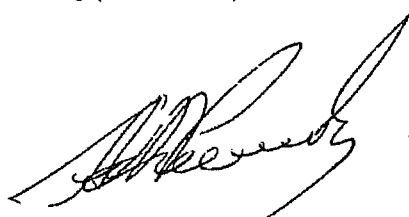
10.2. pagal Viešojo administravimo įstatymo 19 ir 21 straipsnių nuostatas (pažymos 7 punktas), gavus pareiškėjo 2013-06-19 skundą (pažymos 2.2 papunktis), turėjo būti pradėta administracinė procedūra, tačiau ji nebuvo pradėta.

III. SEIMO KONTROLIERIAUS SPRENDIMAS

11. Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 3 punktu, Seimo kontrolierius nusprendžia:

skundo dėl Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos administracijos pareigūnų veiksmų (neveikimo), neteikiant atsakymo į jo prašymą, tyrimą nutraukti.

Seimo kontrolierius

Augustinas Normantas